

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਪ੍ਰੋਮ ਲਤਾ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. NONE

V-NONE

ਐਮ/ਐਸ ਇਸ਼ਰ ਦਾਸ ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ
.ਜਨਵਰੀ 10, 1995

[ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਸੁਜਾਤਾ ਵੀ. ਮਨੋਹਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940—ਧਾਰਾ 20—ਇਕ ਅਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ। ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਣਾਉਣਯੋਗ।

ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1939—ਧਾਰਾ 69(3)—ਜੇਕਰ ਅਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ।

ਇੱਕ ਆਈ.ਡੀ. ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ 13.12.65 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਬਣਾਈ। ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ 6.3.78 ਨੂੰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਫਰਮ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ, ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ, ਫਰਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਕਲੇਜ਼ 16 ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਿਆ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਐਸ.69(1)&(3) ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.20 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਬੇਨਤੀ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਸ.69(3)(ਏ) ਨੇ ਐਸ.69(1), (2) ਅਤੇ ਮੁੱਖ (3) ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਕਲੇਜ਼ 16 ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ/ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.69(1) ਅਤੇ ਮੁੱਖ (3) ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਸਲ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਫਰਮ ਅਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੱਲ ਮੰਚ ਅਰਥਾਤ ਨਿੱਜੀ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.69(3)(ਅ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਐਸ.69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ

ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮਧਿਆਸਥ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕਾਜਰੀਆ ਟਰੇਡਰਸ (ਭਾਰਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ, [1964] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 50, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5491 ਦਾ 1985।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 7.5.85 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਯੂਵ ਮੋਹਤਾ, ਐਸ.ਕੇ. ਮੋਹਤਾ, ਅਮਨ ਵਚਹੇਰ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਨ. ਪੁਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਕੇ.ਬੀ. ਰੋਹਤਗੀ, ਐਸ.ਕੇ. ਧਿੰਗਰਾ ਅਤੇ ਮਿਸ ਅਪਰਨਾ ਰੋਹਤਗੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ :

ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਬਿਨੈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੋਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਨੰਬਰ 660/85, ਮਿਤੀ ਮਈ 7, 1985 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠਿਆ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼. ਇਸ਼ਰ ਦਾਸ ਚਮਨ ਲਾਲ - ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਇਸ਼ਰ ਦਾਸ, ਪਿਤਾ, ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। 13.12.1965 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਰਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ. 69 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਮਨ ਲਾਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ 6.3.1978 ਨੂੰ ਮਰ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ, ਮੂਲ ਕਰਾਰ ਨਾਲ ਚਿਪਕੇ ਰਹਿਣਾ ਹੁਣ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪੁੱਤਰ - ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਚੂੰਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (16) ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼. ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੰਸ ਰਾਜ ਜੈਨ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼, ਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮਧਿਆਸਥਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ: ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਛੋਟੀ ਐਕਟ ਲਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਇੱਕ ਅਰਜਿਸਟਰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.69 ਦੇ ਕਾਰਨ, ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ, ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਤਃ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਸ.69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਐਸ.20 ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ।

ਸ੍ਰੀ ਯੂਵ ਮੋਹਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੇਵਲ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਚਮਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੱਲ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਚੂੰਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3(ਅ) ਨੇ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਨੂੰ

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਫਰਮ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਉਤਪੰਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵ, ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਖੁਦ ਕਰਾਰ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 20 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਤੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਐਸ.69 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

"20. ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ. - (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਧਿਆਇ II ਅਧੀਨ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(2) x x x x x x x

(3) x x x x x x x

(4) x x x x x x x, ਅਦਾਲਤ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ."

ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੀਦ ਦੀ ਕਲਾਜ਼ 16 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

"16. ਕਿ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਤਾਰਾਚੰਦ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹੰਸਰਾਜ ਜੈਨ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ, ਦੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1940 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਹੋਣਗੇ।"

ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਸ.69 ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ.20 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ? ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69(3)(ਅ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"69. ਨਾਂ-ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਸਰ. -

(1) x x x x

(2) x x x x

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ

ਸੈਂਟ-ਆਫ ਦੇ ਦਾਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਇਹ -

(ਅ) ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ; ਜਾਂ x x x x x x."

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਐਸ.69(1) ਇੱਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਝੇਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਫਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਜਿਸਨੂੰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਝੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਸੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਕਾਜ਼ਰੀਆ ਟਰੇਡਰਸ (ਭਾਰਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ, [1964] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 50, ਵਿੱਚ ਐਸ.69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਜਸਦੇਮ ਜੈਨਰਿਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਧਿਅਸਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੇ ਇੱਕ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਤਹਿਤ ਉੱਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਰਥ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ 'ਸੈਂਟ-ਆਫ ਦੇ ਦਾਵੇ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਮ ਅਰਥਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹਨ. ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੂੰਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.8 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.8 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ :

"ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸ.(3) ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਰਥ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ 'ਸੈਂਟ-ਆਫ ਦੇ ਦਾਵੇ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਆਮ ਅਰਥਾਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹਨ. ਉਪ-ਧਾਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਸੈਂਟ-ਆਫ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਲਈ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ."

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਐਸ.69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਅਤੇ (4) ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਭਾਵੇਂ ਫਰਮ ਐਸ.69 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਆਪ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਹੂਮ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੈ ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ। ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਲਈ 'ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ' ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਮਧਿਅੰਤਰਣ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਹਿਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਮਨ ਲਾਲ - ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਮਰਹੂਮ ਭਾਈਵਾਲ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਭੰਗ ਹੋਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)(ਅ) ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਐਸ. 69 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਫਰਮ ਦੇ ਭੰਗ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; (2) ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ; ਅਤੇ (3) ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰੁਕਾਵਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ

ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੜ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਰਾਏ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੱਲ ਮੰਚ, ਅਰਥਾਤ, ਨਿਜੀ ਮਧਿਅੰਤਰਣ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਭੰਗ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਾਰਟਨਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਅੰਤਰਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਭੰਗ ਹੋਈ ਫਰਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰੋ-ਰਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)(ਅ) ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਸੱਭਵ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਧੀਨ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਮਧਿਅੰਤਰਣ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰਥਲ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂੰਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮਧਿਅੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਧਿਅੰਤਰੀ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਏ.ਜੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate